

deres Skolevæsen i Orden; men jeg betvivler, at alle de Kommuner, som nu faa Tilskud til deres Realskoler, have deres Skolevæsen i en saadan Orden, som den bevilgende Myndighed maa forlange for overhovedet at kunne give Tilskud. Det er jo meget almindeligt — det er ikke alle Steder Tilfældet, men det er meget almindeligt — at i Kommuner, hvor der tænkes paa at faa Realskoler, dele de deres Skolevæsen i to Afdelinger. Den ene kaldes Betalingskolen, og den anden kaldes Fristkolen. I Betalingskolen gaa saa alle de Børn, hvis Forældre ere saa velhavende, at de have Raad til at ofre de Skolepenge, som det koster. I den anden Skole maa alle de Børn gaa, hvis Forældre ikke ere saa velhavende, at de have Raad til at lade dem komme ind i Betalingskolen, og det er det langt overvejende Antal af Kommunens Børn, som komme til at gaa i Fristkolen. Men nu er det jo saaledes, at de, der have mest at sige i Byraadene, ere de velhavende, det er dem, der lede Forholdene omkring i Købstæderne; jeg skal ikke indvende noget imod, at de maasse have ledet det godt, det skal jeg slet ikke komme ind paa. Det er da forstaaeligt, at Byraadene have taget mere Hensyn til den Skole, hvori Byraadsmedlemmernes Børn gik, end til den Skole, hvori de fattige Børn gik, og Følgen deraf er bleven den, at vi have Kommuner — jeg skal ikke omtale hvilke, og lad mig for øvrigt sige, at her sigter jeg ikke særlig til den Kommune, hvori jeg bor, langtfra, der have vi taget det Spørgsmaal op, og selv om Forholdene ikke ere saa gode, som de maasse burde være, saa ere vi komne meget nær henimod det Forlangende, som jeg stiller i mit Underændringsforslag. Der er altsaa, siger jeg, Kommuner, hvor Forholdet er dette, at medens Kommunerne ofre en temmelig stor Sum til Dplæring af bedrestillede Børn, saa ofre de maasse ikke en Gang halvt saa meget til Dplæring af de fattige Børn. Dertil var der maasse i og for sig ikke noget for os at sige, for saa vidt vi ikke gav Tilskud til Kommuner, som have deres Skolevæsen i en saadan Orden, som den, jeg her har omtalt. Men det forekommer mig, at naar vi give Tilskud til en Kommunes Skolevæsen, saa bør vi forlange af den Kommune, at den ikke favoriserer de velhavendes Børn paa de fattige Børns Bekostning. Jeg synes, at det er en rimelig Fordring at stille, og den kunne vi stille uden at foregribe Finansudvalgets 6-aarige Arbejde for at bringe en ordentlig Fordeling til Veje. Ved at stille den Fordring

foregribe vi ikke det allermindste med Hensyn til den fremtidige Fordeling. Det Underændringsforslag, som jeg har stillet, og som jeg ønsker søjet til det Underændringsforslag eller den Anmærkning, som Finansudvalget vil have sat ind, gaar ud paa, at Tilskud kan dog ikke udbetales til Kommuner, der have Statskolevæsenet delt i Betalings- og Fristkole, med mindre det er godtgjort for Ministeren, at Kommunen gennemgaaende ofrer lige saa store Beløb paa et Børns Undervisning i Fristkolen som paa et Børns Undervisning i Betalingskolen. Lad mig her sige, at selvfølgelig er det ikke Meningen, at det skal være akkurat paa Dre; der vil jo aldrig kunne komme en saa nøjagtig Beregning til Veje, at det fuldt ud kan balancere; men Meningen med Underændringsforslaget er den, at i det hele og store skal det af Kommunestolernes Regnskab fremgaa, at Kommunerne ikke favorisere de velhavendes Børn paa de fattige Børns Bekostning. Lad mig for øvrigt sige, at det ikke rammer alle de Kommuner, som faa Tilskud paa Finansloven til deres Realskoler. Vi have enkelte Kommuner med Realskoler, hvor de have indrettet det paa den fornuftige Maade, at de kun have en Skole, og i den gaa alle mulige Børn, for saa vidt Forældrene ikke sende dem i Privatskoler, og saa kunne rykke op, efterhjem de ere dygtige. En saadan Ordning er jo anbefalelsesværdig, og de Kommuner, der have det ordnet paa den Maade, falde jo slet ikke ind under det Underændringsforslag, som jeg her har stillet. Det Underændringsforslag, jeg har stillet, haaber jeg, at enhver af de ærede Medlemmer og ogsaa den høitærede Kirkeminister ville finde er retfærdigt. Jeg haaber, at alle kunne være enige om et, at Staten ikke bør støtte Kommuner, som ikke holde deres almindelige Skolevæsen i god Orden. Jeg haaber derfor, at det høje Folketing vil vedtage det Underændringsforslag, som jeg har stillet, og jeg gaar endnu videre, idet jeg haaber, at Finansudvalget vil anbefale dette Forslag, vil tage det op som en meget fornuftig Tanke, som noget, der absolut bør skaffes til Veje, thi naar dette Spørgsmaal kommer frem her i Salen, og der skal stemmes over det, saa stemmer man jo enten for, at det skal være saaledes, eller ogsaa for, at man kan favorisere de bedrestillede Børn paa de fattiges Børns Bekostning. Ved at stemme imod det foreliggende Underændringsforslag, vil man give Tilladelse til en sliq Trafik, og den antager jeg ikke, nogen her i Tinget vil kunne være med til at give Tilladelse til. Jeg haaber endvidere paa